

Burmistrz Miasta Kętrzyn
Krzysztof Hećman

ZK.7624/5-4/10

Kętrzyn, dnia 02.11.2010r.

P O D S U M O W A N I E

strategicznej oceny oddziaływania na środowisko aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Kętrzyna na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016.

Podsumowanie sporządzono na podstawie Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz ustawy z dnia 03 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.), a w szczególności art. 55 ust. 3, który określa zakres Podsumowania.

1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Program ochrony środowiska jest dokumentem kształtującym długofalową politykę ochrony środowiska dla miasta Kętrzyn, w którym przewodnią misję określa się jako dążenie do osiągnięcia zrównoważonego i trwałego rozwoju Kętrzyna poprzez poprawę stanu środowiska przyrodniczego, zachowanie jego istotnych walorów, utrzymanie ładu przestrzennego i rozwój infrastruktury ochrony środowiska. Założenie to potwierdza spójność tego dokumentu Planem Rozwoju Miasta Kętrzyn, którego ideą przewodnią jest z kolei zmiana wizerunku Kętrzyna poprzez zrównoważony rozwój skupiony na modernizacji i budowie infrastruktury lokalnej, której zły stan ogranicza powstanie nowych sektorów działalności gospodarczej, skierowana głównie na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej, turystycznej i kulturalnej miasta.

Przedstawione zagadnienia ochrony środowiska ujęte zostały w sposób kompleksowy, z wyznaczeniem celów strategicznych, średnio- i krótkoterminowych, a także przyjęciem zadań z zakresu wszystkich sektorów ochrony środowiska. Spośród nich dokonano wyboru najistotniejszych zagadnień, których rozwiązanie przyczyni się w najbliższej przyszłości do poprawy stanu środowiska na terenie miasta Kętrzyn.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta. Ustalono, że poprzedni program odpowiednio wytyczył priorytety, które odzwierciedlają lokalne potrzeby i wymagają kontynuacji działań dlatego też na kolejny okres programowania ustalono:

- Priorytet 1:** Poprawa jakości wód powierzchniowych poprzez poprawę gospodarki wodno - ściekowej i zapewnienie mieszkańcom dobrej jakości wody pitnej
- Priorytet 2:** Utrzymanie wymaganych standardów dla jakości powietrza atmosferycznego
- Priorytet 3:** Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego i przemysłowego
- Priorytet 4:** Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa miasta poprzez zintegrowany system edukacji ekologicznej
- Priorytet 5:** Poprawa ochrony powierzchni ziemi poprzez objęcie zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców oraz ograniczenie ilości powstających odpadów poprzez ich selekcję „u źródła”
- Priorytet 6:** Sprawny system pełnej kontroli dystrybucji, składowania i stosowania substancji oraz preparatów chemicznych dla osiągnięcia pełnego bezpieczeństwa zdrowia ludzi i środowiska.
- Priorytet 7:** Racjonalne użytkowanie wody, materiałów i energii.

2. Opinie właściwych organów

Właściwymi organami, zgodnie z art. 57 i art. 58 ustawy z dnia 03 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddzia-

tywania na środowisko są: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

W dniu 23.02.2010r. Burmistrz Kętrzyna zwrócił się, pismem znak ZK.7624/5-1/10, z prośbą do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie o uzgodnienie czy aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Kętrzyna na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016 wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i czy jego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. RDOŚ w Olsztynie uznał, że realizacja postanowień w/w dokumencie może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko i nałożył obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, określając jednocześnie jej zakres i stopień szczegółowości (pismo znak: RDOŚ-28-WOOS-6613-01-011/10/MT). Burmistrz Kętrzyna wystąpił także do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie o ustalenie zakresu wymaganej prognozy (uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy - pismo z dnia 12.03.2010r., znak: ZK.7624/5/10). PWIS udzielił odpowiedzi w niniejszej sprawie pismem ZNS-4302-34/W/2010.

Po sporządzeniu prognozy działając w trybie art. 54 ust. 1, pismem z dnia 21.04.2010r. znak ZK.7624/5-2/10, skierowano do w/w organów przedmiotowe dokumenty (projekt programu oraz projekt prognozy oddziaływania na środowisko realizacji zapisów programu) w ich celu zaopiniowania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo z dnia 07.05.2010r., znak: RDOŚ-28-WOOS-6613-01-039/10/MT) przedłożył stosowną opinię nie wnosząc uwag i zastrzeżeń.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie pismem z dnia 14.05.2010r., znak: ZNS-4302-34/W/2010 pozytywnie zaopiniował przedstawione dokumenty.

3. Udział społeczeństwa/ Zgłoszone uwagi i wnioski

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku..., Burmistrz Kętrzyna zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w toczącym się postępowaniu.

Na podstawie ustaleń przeprowadzonych z RDOŚ w Olsztynie, w wyniku których ustalono, że organ ten będzie wymagał przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i przygotowuje w tej sprawie stosowne uzgodnienie, w dniu 12.04.2010r. wydano obwieszczenie, w którym poinformowano o przystąpieniu do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko *Programu Ochrony Środowiska dla Kętrzyna na lata 2009-2012r. z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016r* wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, a także miejscu, w którym dokumenty te będą wyłożone do wglądu. Wskazano również na możliwość składania uwag i wniosków do wymienionych wyżej dokumentów (termin- **21 dni**) i o organie właściwym do ich rozpatrzenia. Obwieszczenie umieszczono na tablicy ogłoszeń w tutejszym Urzędzie Miasta na 21 dni na stronie internetowej www.bip.ketrzyn.pl. W przewidzianym terminie wniesiono kilka wniosków (od mieszkańców), które po szczegółowej analizie zostały uwzględnione w treści programu.

Burmistrz Kętrzyna, po otrzymaniu stosownych opinii, ponownie poinformował społeczeństwo o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją zgromadzoną w sprawie oraz stanowiskami organów opiniujących, a także o zamiarze skierowania projektu dokumentu w postaci PR do uchwalenia przez Radę Miejską w Kętrzynie .

Dnia 02.11.2010r. Burmistrz działając na podstawie art. 43 w/w ustawy podał do publicznej wiadomości informację o przyjęciu dokumentu pn. Program Ochrony Środowiska dla Kętrzyna na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016, który został zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Kętrzynie Nr LXXV/385/10 z dnia 28.10.2010r. W obwieszczeniu znalazła się również informacja o możliwości zapoznania się z treścią przyjętego dokumentu wraz z podsumowaniem oraz pełną dokumentacją dotyczącą przedmiotowego postępowania, w terminie 21 dni od dnia podania do publicznej wiadomości. Dodatkowo podano informację o zamieszczeniu PR w publicznie dostępnym wykazie danych.

4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko nie było wymagane w związku z czym nie zostało przeprowadzone.

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć ujętych w Programie Ochrony Środowiska nie jest możliwe, tak ze względu na wielkość oddziaływania na środowisko, jak i odległość od granic Państwa. Nie jest możliwe również oddziaływanie transgraniczne ze względu na gospodarkę wodno-ściekową ani gospodarkę odpadami.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Burmistrz Miasta Kętrzyn odpowiada za wdrożenie gminnego programu ochrony środowiska i jest zobowiązany do opracowania oraz wdrożenia systemu jego monitoringu. Monitorowanie realizacji planu umożliwi

ocenę prawidłowości i efektywności działań oraz szybkie i elastyczne reagowanie na zmiany. Monitoring ochrony środowiska polegać będzie głównie na działaniach organizacyjno – kontrolnych.

System monitoringu i oceny zadań oraz celów obejmuje: obligatoryjne terminy zawarte w aktach prawnych, system sprawozdawczości organów urzędowych i podmiotów gospodarczych. Kontrola realizacji Programu wymaga także oceny stopnia realizacji przyjętych w nim celów i działań, przewidzianych do wykonania w określonym terminie. Należy systematycznie oceniać też stopień rozbieżności między założeniami a realizacją programu oraz analizować przyczyny tych niespójności.

Opiniowanie projektu programu - zgodnie z prawem ochrony środowiska, pierwszy gminny program ochrony środowiska powinien być zostać uchwalony przez Radę Miasta w terminie do 30 czerwca 2004r. Proces ten poprzedzony jest etapem opiniowania (zgodnie z ustawą projekt programu gminnego podlega zaopiniowaniu przez zarząd powiatu). Obecny dokument jest drugim przechodzącym procedurę zatwierdzenia.

Raport z postępów we wdrażaniu planu - zgodnie z prawem ochrony środowiska, Burmistrz co 2 lata sporządza raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go Radzie Miejskiej. Sprawozdanie z realizacji gminnego programu ochrony środowiska powinno obejmować:

- ocenę stopnia realizacji określonych w planie celów i kierunków działań,
- sprawozdanie z wykonanych zadań pozainwestycyjnych i inwestycyjnych,
- zgodność wykonanych zadań z harmonogramem prac,
- sprawozdanie z realizacji harmonogramu finansowania założonych przedsięwzięć.

Sprawozdanie może zawierać także informacje dotyczące zaistniałych zmian w aktach prawnych, założeniach podstawowych, programach i planach wyższego rzędu, itp., co będzie powodować konieczność weryfikacji programu i jego aktualizację.

Weryfikacja i aktualizacja planu - prawo wymaga, aby programy ochrony środowiska aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata – co niniejszym czynimy. Jeżeli zmiany w zakresie ochrony środowiska i gospodarce odpadami w mieście będą znaczące, lub będzie wymagała tego sytuacja lokalna, gminny program ochrony środowiska powinien być zaktualizowany przed tym terminem.

Proces aktualizacji poprzedza weryfikacja dokumentu w celu oceny, które części programu wymagają aktualizacji i w jakim zakresie. Weryfikacji podlega cały program, tj. aktualny stan środowiska, wytyczone cele i działania, program krótko i długoterminowy, określone zadania i harmonogram ich realizacji.

Wskaźniki monitorowania efektywności planu - podstawą monitoringu realizacji programu jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska i presję na środowisko.

Podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu to:

- sporządzenie raportu co dwa lata, oceniającego postęp wdrażania programu ochrony środowiska,
- aktualizacja celów krótkoterminowych na następne dwa lata,
- aktualizacja polityki długoterminowej co cztery lata.

W celu właściwej oceny stopnia wdrażania Programu ochrony środowiska konieczne jest ustalenie zasad przedstawiania postępów w realizacji programu. Dobrymi miernikami wyznaczającymi stan środowiska i presji na środowisko są wskaźniki, których podstawowym zadaniem jest zobjektywizowanie oceny realizacji celów. Według Polityki Ekologicznej Państwa do głównych mierników należy zaliczyć:

- stopień zmniejszenia różnicy (w %) między faktycznym zanieczyszczeniem środowiska (np. depozycją lub koncentracją poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu, wodzie, glebie), a zanieczyszczeniem dopuszczalnym (lub ładunkiem krytycznym);
- ilość używanej energii, materiałów, wody oraz ilość wytwarzanych odpadów i emitowanych zanieczyszczeń w przeliczeniu na jednostkę dochodu narodowego lub wielkość produkcji (wyrażoną w jednostkach fizycznych lub wartością sprzedaną);
- stosunek uzyskiwanych efektów ekologicznych do ponoszonych nakładów (dla oceny programów i projektów inwestycyjnych w ochronie środowiska);

Dodatkowo przy ocenie skuteczności realizacji według Polityki ekologicznej państwa dla POŚ będą stosowane wskaźniki stanu środowiska i presji na środowisko:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawę jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawę jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej;
- poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, a więc przede wszystkim metali ciężkich, trwałych zanieczyszczeń organicznych, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych);
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim poziomu hałasu na granicy własności wokół obiektów przemysłowych, hałasu ulicznego w miastach oraz hałasu wzdłuż tras komunikacyjnych;
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych;

- ograniczenie degradacji gleb, zmniejszenie powierzchni obszarów zdegradowanych na terenach przemysłowych, w tym likwidacja starych składowisk odpadów, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury;
- wzrost lesistości, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych oraz wzrost zapasu i przyrost masy drzewnej, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów pod wpływem zanieczyszczeń powietrza, wody lub gleby;
- zahamowanie zaniku gatunków roślin i zwierząt oraz zaniku ich naturalnych siedlisk;
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

W celu oceny realizacji działań określonych w *Programie ochrony środowiska* wykorzystywany będzie system państwowego monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Wojewódzką i Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, a także instytucje i placówki badawcze zajmujące się zagadnieniami z zakresu ochrony środowiska. W wyniku przeprowadzonych pomiarów i ocen stanu środowiska dostarczone będą informacje w zakresie: czystości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, hałasu i promieniowania niejonizującego, gospodarki odpadami, powstałych awarii oraz przyrody ożywionej.